

Jaarverslag 2010

Vrouwengezondheidscentrum

Maastricht

Vrouwengezondheidscentrum
Spoorweglaan 9
6221 BS Maastricht
Telefoon: 043 - 3 25 23 19
www.vrouwengezondheidscentrum.nu

April 2011

Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord	3
Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Uitgangspunten	5
Hoofdstuk 2 Structuur en organisatie	6
2.1 Organisatiestructuur	6
2.2 Bestuur	6
2.3 Subsidiestromen	7
2.4 Kwaliteitsbehoud	7
2.5 Samenwerking met andere instellingen	7
2.6 Projectmatig werken	8
2.7 Speerpunten "Emancipatiebeleid"	8
2.8 Voorwaardenscheppende activiteiten	8
2.9 Betaalde medewerkers	8
2.10 Onbetaalde medewerkers	9
2.11 Extern overleg, samenwerking en presentaties	9
2.12 Informatieverstrekking en trainingen	11
Hoofdstuk 3 Activiteiten	12
3.1 Aanbod	12
3.2 Signaleren	13
3.3 Voorlichting en Preventie	13
3.4 Hulpverlening en Nazorg	17
3.5 Projecten	22
Hoofdstuk 4 Nevenactiviteiten	24
4.1 Deskundigheidsbevordering medewerkers en werkinformatie	24
4.2 Beleid	25
4.3 Huisvesting Vrouwenorganisaties	25
4.4 Registratie	25
4.5 Publiciteit	26
4.6 Interne Organisatie	26
4.7 Arbo	26
4.8 Wet Bescherming Persoonsgegevens	27
Hoofdstuk 5 Financiën	28
Overzicht subsidiestromen VGC	28
Hoofdstuk 6 Beleids- en werkplan	30
6.1 Organisatie	30
6.2 Inhoud	31
Slotwoord	33

Voorwoord

Het Vrouwegezondheidscentrum (VGC) Maastricht was ook in 2010 weer een centrum vol energie en mooie initiatieven. De activiteiten waren succesvol en een aanvulling op het bestaande, veelal seksneutrale aanbod van veel reguliere aanbieders in zorg, arbeid en welzijn.

Met haar seksespecifieke aanpak functioneert het VGC als een frisse wind, die bestaande praktijken stimuleert en uitdaagt.

Seksespecifiek werken richt de aandacht op de invloed van vrouwelijkheid en mannelijkheid, van vrouw-zijn of man-zijn in onze hedendaagse complexe samenleving en dat blijkt steeds weer nuttig en nodig.

Het VGC speelt met haar ruime aanbod van laagdrempelige cursussen en trainingen in op de wensen en verwachtingen van en aan hedendaagse vrouwen. Zo is er veel animo voor de training Sociale Vaardigheden. Na de training gaan vrouwen enthousiast naar huis, verrijkt met nieuwe kennis en kunde, die ze in hun dagelijkse leven kunnen gaan gebruiken.

De Meidenactiviteiten van het VGC maken jonge vrouwen bewust van de patronen die zij in hun socialisatieproces hebben aangeleerd. Hierdoor kunnen ze gaan kiezen hoe en wat ze van deze patronen in hun leven willen gebruiken en waar ze een andere eigen keuze maken, afwijkend van de verwachtingen van de mensen om hen heen. Het helpt hen om weerbaar in het leven te staan.

Het werk van het VGC blijft actueel en in beweging en richt zich vooral op preventie en signalering, hoewel ook hulp en steun voor de kwetsbaarste vrouwen een kerntaak blijft.

Daarnaast geeft het VGC jongere en oudere vrouwen de mogelijkheid hun professionele vaardigheden te testen, te toetsen en te ontwikkelen als stagiaire, herintreder of vrijwilliger.

Samenwerken is een sleutelbegrip voor het VGC. Per thema worden steeds partners gezocht en gevonden om krachten te bundelen en gezamenlijk innovatieve en effectieve activiteiten te ontplooiën. Als VGC willen we geïnspireerd maatschappelijk ondernemen in samenwerking met andere organisaties, op basis van een mensbeeld waarin zowel lichamelijke als geestelijke en sociale aspecten worden geïntegreerd.

Met plezier en vertrouwen beginnen we aan een nieuw jaar!

Marijke Jansen
Voorzitter bestuur VGC

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van het Vrouwengezondheidscentrum (VGC) Maastricht. Met dit verslag stellen wij u op de hoogte van de resultaten die in het jaar 2010 door het centrum zijn bereikt. De uitgangspunten, de structuur, de organisatie, de activiteiten en de nevenactiviteiten van het VGC Maastricht komen aan de orde. Het financiële overzicht en het beleids- en werkplan over 2011-2015 zijn toegevoegd.

Ook in het jaar 2010 heeft het VGC, samen met de andere organisaties die zijn gehuisvest in het pand aan de Spoorweglaan, invulling gegeven aan het organiseren van diverse activiteiten voor en door vrouwen. Iedere organisatie heeft dit vanuit haar eigen invalshoek gedaan. Voor het VGC is deze invalshoek gezondheid en welzijn. Met een gemotiveerde en actieve groep medewerkers zijn signalerings-, preventie-, hulpverlenende en scholingsactiviteiten uitgevoerd.

Er is veel werk verzet om vrouwen volwaardig te laten functioneren in onze maatschappij.

We hebben de besloten beleidslijnen uitgewerkt en ingebed binnen de organisatie. Maar we hebben hier ook kritisch naar gekeken. Het VGC volgt maatschappelijke ontwikkelingen zoals WMO, PMH en Zorgwet. Het speerpunt van de gemeente Maastricht om meer vrouwen te begeleiden naar werk en te laten participeren binnen de samenleving, ziet het VGC als een belangrijk aanknopingspunt binnen haar aanbod. Enerzijds biedt het VGC werkervaringsplaatsen, anderzijds helpen wij vrouwen met hulpvragen. Wanneer wij vrouwen helpen onderliggende problemen op te lossen, kunnen zij beter functioneren. Het VGC werkt cliënt/vraaggericht en in ons kwaliteitssysteem proberen we hier ook op aan te sluiten. Daarnaast heeft de functie Signaleren onze speciale aandacht.

Vernieuwingen die we zijn aangegaan zijn:

- het meidenproject en haar nieuwe organisatorische koers;
- de samenwerking met XONAR Vrouwenopvang en Hulpverlening, samen organiseren we de huiselijk geweldsgroep;
- met andere organisaties en ondernemers gingen we in gesprek wat betreft samenwerking;
- er is een strategisch plan geschreven om onze lijn naar de toekomst te bepalen.

De gemeente Maastricht ondersteunt het VGC financieel vanuit verschillende geldstromen. Voor het meidenproject is vanuit het Skanfonds financiering beschikbaar gekomen. Een aandachtspunt blijft het steeds weer opnieuw zoeken naar financieringsmogelijkheden.

De GGD ondersteunt het VGC facilitair, biedt hulp bij het meetinstrument over de tevredenheid van klanten en stelt de jaarrekening op.

Wij nemen deel aan diverse overlegstructuren. Op deze wijze is ons netwerk uitgebreid en blijven wij op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van gezondheid, welzijn en emancipatie. Samenwerken zien wij als een belangrijke strategie om onze doelen te bereiken.

Aan opleidingsinstituten en instellingen geven we trainingen, gastlessen en informatiebijeenkomsten over vrouwenhulpverlening en vrouwengezondheidszorg.

Het VGC heeft een divers en uniek aanbod voor en door vrouwen. Uit de regelmatige verwijzingen door reguliere instellingen, zoals maatschappelijk werk, Riagg, huisartsen en politie, mogen wij concluderen dat het VGC een nuttige en innovatieve rol speelt. Deze verwijzingen betreffen zowel ons preventieve aanbod en ons hulpaanbod. Samenwerken met andere organisaties vinden wij belangrijk.

Met dit verslag geven wij een goed overzicht van de activiteiten van het afgelopen jaar. Wij hopen dat onze inzet en ons enthousiasme op u wordt overgebracht.

Namens het bestuur en de medewerkers van het VGC Maastricht,
Jolanda Kikken, Manager
April, 2011

Hoofdstuk 1   Uitgangspunten

Het VGC is ontstaan vanuit de constatering dat de reguliere gezondheidszorg voor vrouwen niet altijd doelmatig en effectief is. Deze houdt geen rekening met de specifieke behoeften en wensen van vrouwen, maakt vrouwen afhankelijk en houdt geen rekening met seksespecifieke aspecten.

Het VGC heeft als missie om vrouwen toegankelijke en goede informatie te verstrekken, en om hulp te verlenen op het gebied van gezondheid en welzijn. Het is een instelling waarin gewerkt wordt voor en door vrouwen. Dit gebeurt vanuit de visie dat een gebrek aan autonomie bij vrouwen samenhangt met haar maatschappelijke positie en socialisatie. Problemen en klachten van vrouwen worden door het VGC in een breder kader gezet. Er wordt niet alleen naar het individu met haar problemen gekeken maar er wordt ook aandacht besteed aan seksespecifieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze kunnen doorwerken in welbevinden, gezin en arbeid.

Het VGC tracht het thema seksespecifiek werken actueel te houden in de reguliere gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Binnen het VGC wordt gewerkt volgens de basisprincipes van vrouwenhulpverlening en de uitgangspunten van vrouwegezondheidszorg die worden toegepast in een divers aanbod. Daarnaast draagt het VGC bij aan verdere ontwikkeling van werkvormen en methodieken van vrouwenhulpverlening. Dit doet zij om de gezondheidswinst, die met vrouwenhulpverlening te behalen valt, te optimaliseren

De **uitgangspunten** zijn:

- Kleinschalig en laagdrempelig werken;
- Snelle en directe hulp verlenen (geen lange wachttijden);
- Werk op maat leveren;
- Transparante hulpverlening met heldere besluitvormingsprocedures;
- Theoretische en ervaringsdeskundigheid;
- Vrouwen verlenen hulp aan vrouwen, volgens principes vrouwenhulpverlening;
- Integrale probleemaanpak (naast psychosociale hulp verwijzen we naar instanties voor materiële, justitiële en probleemspecifieke hulp).

De **meerwaarde** van de door het VGC verleende hulp blijkt uit evaluatie:

- Hulpvraagsters geven aan na afronding van het hulpverleningsproces in staat te zijn oplossingen te integreren in hun leven; het onbenoembare probleem waar ze mee binnen zijn gekomen, is een benoembaar probleem geworden. Ze hebben niet alleen vat op dit probleem gekregen, maar het heeft hen ook gesterkt in hun persoonlijke ontwikkeling. Doordat de hulp voornamelijk in groepsverband plaatsvindt, leren vrouwen van elkaar, er is her- en erkenning. Vrouwen doorbreken hun isolement en geven elkaar hoop en steun;
- Het VGC biedt kwalitatieve hulp. De hulp is goedkoop, effectief en laagdrempelig. Zorg wordt op maat geleverd. Het centrum is iedere werkdag bereikbaar. Behoeft-, evaluatie- en methodiekonderzoeken vinden plaats. De geboden hulp van het VGC is een belangrijke aanvulling op de reguliere gezondheidszorg en hulpverlening;
- Vrouwen kunnen op zelfstandige basis naar het VGC komen of kunnen doorverwezen worden door hun huisarts of een gezondheidszorginstelling. Wanneer men binnen het centrum het idee heeft dat men voor de betreffende vrouw geen passende zorg kan bieden, wordt er actief gezocht naar een alternatief;
- Verdere hulpverlening naar 2^e of 3^e lijnsinstellingen is vaak niet meer nodig (voorportaal functie).

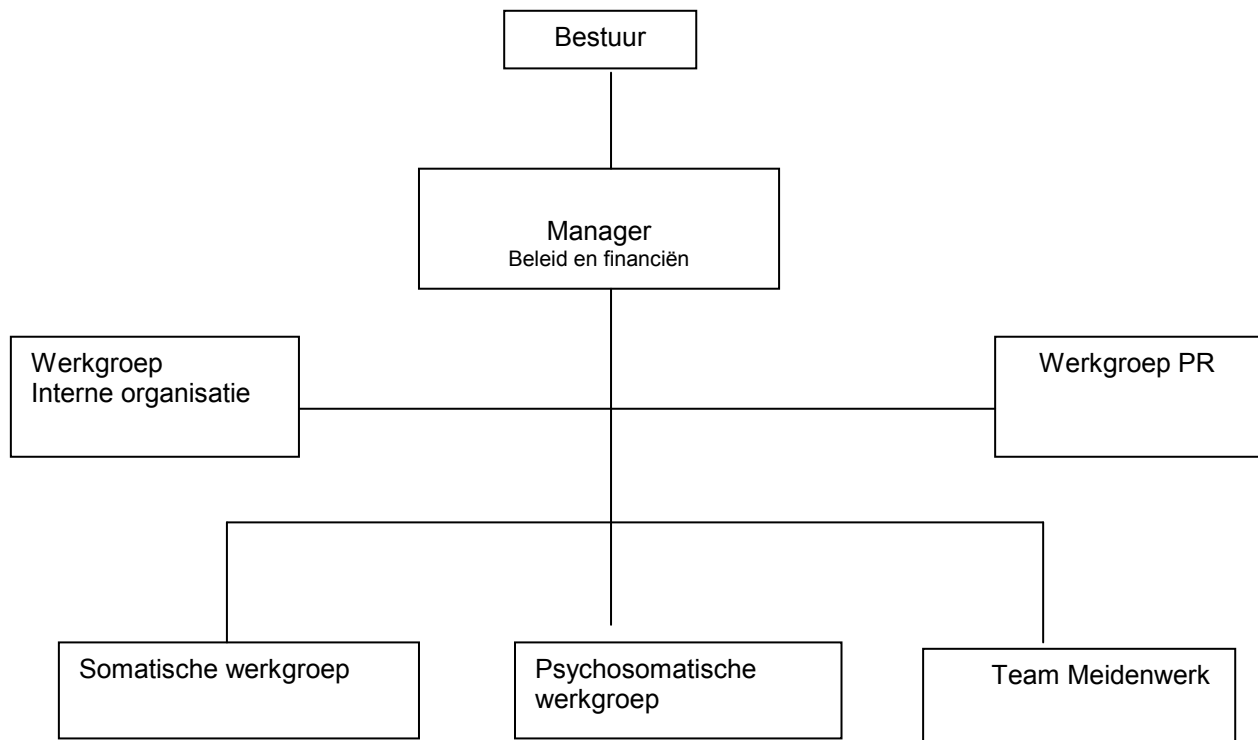
Dit alles impliceert een proces dat steeds in beweging is en moet blijven. Continuering van de functies van de betaalde medewerkers is daarom van groot belang, aangezien zij de stabiele factor vormen die de kwaliteit waarborgt.

Hoofdstuk 2 Structuur en organisatie

2.1 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van het VGC is een lijn/staf organisatie.

Organogram

De organisatie is steeds in beweging en groeit uit tot een professionele organisatie. Het VGC wil echter geen grote organisatie worden. Vanuit een emancipatoir model wordt geprobeerd overleg te voeren en beslissingen te nemen; er zijn verschillende beslismomenten met bijbehorende procedures.

2.2 Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter:	dr. Y. Winants (afgetreden in juli) drs. M. Jansen (sinds augustus)
Penningmeester:	mr. M. Keulen
Secretaris:	drs. A. Nijholt
Leden:	drs. M. Damsma (afgetreden in april wegens wethouderschap) mr. V. van Piggelen G. van Hees, MEd (sinds september) drs. R. Meijers (sinds december)

2.3 Subsidiestromen

Het VGC financiert haar activiteiten op de volgende wijze:

- De gemeente Maastricht ondersteunt het VGC financieel vanuit twee geldstromen. De niet-structurele subsidie voor de exploitatiekosten komt uit het Emancipatiebudget en via de GGD komen structureel de salariskosten van de Manager;
- De gemeente Maastricht heeft vanuit de WMO-gelden subsidie verleend (in het kader van co-financiering Emancipatiegelden) voor de gelden die in voorafgaande jaren door het Zorgkantoor CZ, in het kader van de regeling Zorgvernieuwingprojecten GGZ heeft betaald;
- De gemeente Maastricht heeft subsidie verleend vanuit het budget Sport voor het project "Totaal bewegen" in Caberg en Wittevrouweveld/Wijckerpoort voor allochtone vrouwen;
- Voor het meidenproject "Windkracht 12" is vanuit het Skanfonds financiering beschikbaar gekomen.

2.4 Kwaliteitsbehoud

Op het gebied van kwaliteitsbevordering is aan de volgende onderdelen aandacht besteed:

- Teamopbouw;
- Werken aan kwaliteitsnormen;
- Klachtenregeling.

Het VGC is in 1984 gestart als vrijwilligersorganisatie. In de jaren tachtig had vrijwilligerswerk meer aantrekkingskracht dan nu. De afgelopen jaren heeft het centrum de nadelen daarvan ondervonden: het verloop is groter geworden. In de jaren negentig is een trend naar professionalisering ontstaan, waardoor er enkele betaalde banen kwamen. Toch bleven er ook voor de meeste onbetaalde medewerkers steeds voldoende prikkels om te blijven en kwamen er steeds weer nieuwe medewerkers bij. De betaalde krachten en de structuur van de organisatie wisten het verlies van deskundigheid, door vertrekkende medewerkers, tot nu toe goed op te vangen en de rode draad te handhaven, al was dat niet altijd even gemakkelijk. Hiermee wordt duidelijk dat betaalde medewerkers onontbeerlijk zijn voor het waarborgen van continuïteit en kwaliteit.

In april 1996 is de Kwaliteitswet in werking getreden. Het VGC zag dit als een belangrijke ontwikkeling en heeft zich vanaf toen gericht op de kwaliteitseisen voor wat betreft de hulpverlening, de organisatie en de vrouwenhulpverlenster als beroepsbeoefenaar. In het handboek staan alle protocollen, regels en procedures beschreven die als leidraad gelden voor de manier van werken.

Samen met de stichting Wederik in Heerlen (autonome VHV-instelling) heeft het VGC een klachtencommissie. Wanneer cliënten klachten hebben over het hulpaanbod, dan is er een protocol vastgesteld waarin beschreven staat volgens welke procedure cliënten deze klachten kunnen uiten en hoe dit verder wordt afgehandeld. De commissie heeft dit jaar haar gegevens geactualiseerd. In 2010 zijn geen klachten bij het VGC binnengekomen.

2.5 Samenwerking met andere instellingen (autonoom en regulier)

Op het gebied van samenwerking met andere instellingen heeft het VGC het volgende ondernomen:

- Er zijn contacten met werkers in de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening;
- Deelname aan netwerken en overlegstructuren;
- Uitwisseling van kennis en vaardigheden;
- Samenwerking met autonome en reguliere instellingen.

Op dit moment geven we samen met Fiom de weerbaarheidstraining, met XONAR Vrouwenopvang en Hulpverlening de veranderingsgerichte groep huiselijk geweld. Met Riagg, UM en GGD doen we samen het project Bewegen zonder zorgen.

2.6 Projectmatig werken

Voor enkele doelgroepen wordt projectmatig gewerkt. Het betreft de projecten "Totaal bewegen" in Caberg en Wittevrouweveld voor allochtone vrouwen, "Windkracht 12" voor meiden en het Internetforum voor vrouwelijke studenten. Het project "Bewegen zonder zorgen" is in 2010 niet ingekocht door de gemeente Maastricht; wel in de gemeenten Meerssen en Eijsden. Gezien de afbakening van de duur is een project overzichtelijker en meer gericht op resultaat. Het aanbod van het VGC blijft hierdoor ook actueel en veranderingen kunnen sneller doorgevoerd worden.

2.7 Speerpunten "Emancipatiebeleid"

De gemeente Maastricht heeft speerpunten opgesteld, waaraan het VGC invulling wil geven. Deze speerpunten richten zich op:

- Bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van minderheden;
- Doorbreken van rolbeperking van minderheden;
- Veranderen van ongelijke behandeling van minderheden;
- Veranderen van structuren die belemmeringen en achterstanden van minderheden veroorzaken.

Het is belangrijk dat vrouwen een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen ontwikkelen, zodat zij zich bewust worden van hun kwaliteiten en hun kracht. Vrouwen hebben door hun socialisatie steeds geleerd om niet in het middelpunt van de belangstelling te staan: om altijd rekening te houden met anderen. De houding van vrouwen blijkt vaak afwachtend te zijn. Het gevolg hiervan is dat genoemde speerpunten soms moeilijk bij vrouwen te bewerkstelligen zijn.

Een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen spelen een wezenlijke rol in het realiseren van bovengenoemde speerpunten. Het VGC biedt vrouwen de mogelijkheid remmende en belemmerende factoren weg te werken om de speerpunten te bereiken. Het gaat hierbij om vrouwen die cliënte zijn, om onbetaalde medewerksters en om bestuursleden. Voor veel vrouwen zijn we een opstapje naar een betere toekomst. Hierin speelt maatschappelijk en politiek engagement ook een belangrijke rol.

Het VGC blijft alert in het volgen van en zich aanpassen aan maatschappelijke trends en ontwikkelingen. Ook geven we vrouwen die een eigen onderneming starten de mogelijkheid en faciliteiten bieden om dit met ondersteuning van het VGC te doen.

2.8 Voorwaardenscheppende activiteiten

Om het uitvoerende werk goed georganiseerd te laten verlopen, zijn er activiteiten die zorgen voor de ondersteuning van de werkzaamheden. Enkele voorbeelden hiervan zijn de administratie, financiering, het verbeteren van contacten met verwijzende instanties, registratie, public relations en interne organisatie. Deze taken worden gedeeltelijk door onbetaalde medewerkers uitgevoerd.

2.9 Betaalde medewerkers

De betaalde medewerkers en de subsidiestromen en regelingen:

- Sinds 1991 werkt er in het kader van Sociale vernieuwing de betaalde Manager voor 0,7fte;
- Instroom-doorstroom baan voor 0,8 fte;
- Het meidenproject "Windkracht 12" een projectleider voor 0,4 fte tot 1 maart. Daarna werd op freelance basis gewerkt. De financiering is tot stand gekomen door het Skanfonds;
- Vanuit Participatiebanen werkt een medewerkster voor 0,8 fte;
- De cursusleiders van enkele producten;
- Voor verschillende therapeuten kunnen cliënten de kosten declareren bij zorgverzekeraars.

Betaalde krachten hebben een positief effect op de kwaliteit die de organisatie biedt. Daarnaast is het beter mogelijk om een continu aanbod te realiseren. Steeds worden nieuwe acties m.b.t. subsidieaanvragen en fondswervingen ondernomen, dit om betaalde arbeidsplaatsen te kunnen realiseren.

2.10 Onbetaalde medewerkers

In het centrum zijn 15 onbetaalde medewerkers tussen 5 tot 15 uur per week werkzaam. Het VGC werkt functie- en taakgericht. De medewerkers hebben een medische, psychosociale of sociaal-wetenschappelijke achtergrond. Naast theoretische kennis en vaardigheden speelt ervaringsdeskundigheid (het zelf in aanraking zijn geweest met en/of verwerkt hebben van een bepaalde problematiek) een belangrijke rol. De ondersteunende medewerkers hebben een administratieve of management achtergrond. Ook werken er stagiaires (HBO-Social Work, Pedagogiek en Geestelijke Gezondheidskunde WO).

Twee keer per jaar vinden met alle medewerkers voortgangsgesprekken plaats.

In het geactualiseerde handboek is bepaald welke deskundigheden medewerkers dienen te bezitten alvorens zij werkzaamheden mogen uitvoeren. De meeste medewerkers die op zoek zijn naar betaalde arbeid vinden dit gemakkelijk vanuit hun "vrijwilligersbaan" bij het VGC. Ze blijken geliefde kandidaten te zijn op de arbeidsmarkt. Op deze wijze functioneert het VGC als kweekvijver voor nieuwe en/of reïntegrerende arbeidskrachten.

Het werken met onbetaalde krachten betekent dat wanneer zij betaald werk vinden, zij meestal stoppen met het werken bij het VGC. Dit vraagt een grote flexibiliteit van de organisatie. In de motivatie van de medewerkers is een verschuiving waarneembaar. In de jaren '80 waren het voornamelijk vrouwen die vanuit idealistische en strijdbare motieven bij het VGC werkten. Zij waren heel geëngageerd met de vrouwenbeweging en vrouwenhulpverlening. Momenteel is het strijdbare en idealistische grotendeels verdwenen. Werken bij het VGC betekent het opdoen van werkervaring en scholing op het gebied van vrouwenhulpverlening. De effecten hiervan blijken uit het feit dat de meeste medewerksters na verloop van tijd de gewenste arbeidsplek vinden. De werkervaringen die bij het VGC zijn opgedaan spelen hierbij veelal een rol.

2.11 Extern overleg, samenwerking en presentaties

Het volgende heeft plaatsgevonden:

Gemeente

- Beleidsmedewerkers Gezondheid, Emancipatie en Reïntegratie gemeente Maastricht;
- Manager Welzijn en Zorg gemeente Maastricht;
- Overleg Positionering VGC-GGD samen met gemeente Maastricht;
- Gesprekken ambtenaren Werkplein Sociale zaken (BOUW);
- Projectleider Centrum Jeugd en Gezin;
- Beleidsmedewerkers Sociale Activering mn. Jeugd en Inburgering;
- Gesprek Stadsdeelleider Noord-Oost en programmamaker gemeente;
- Vierde Jaarconferentie Geestelijk Gezond Maastricht "Ruimte maken en kansen pakken".

Vrouwenorganisaties

- Overleg met Kenniscentrum Emancipatie Maastricht;
- Stichting Vrouwenrechtswinkel.

- *Welzijns- en zorginstellingen*

Dit waren kennismakingsgesprekken met managers. Deze werden meestal gevolgd door een presentatie over het aanbod van het VGC aan het uitvoerende team. Met enkele organisaties hebben we samen activiteiten uitgevoerd of werden we uitgenodigd bij hun een activiteit uit te voeren. In 2010 zijn vele banden weer aangesterkt en ontstonden er plannen om in de toekomst samen te werken:

- GGD overleg sectie-Gezondheidsbevordering en afdelingshoofd Gezondheidsbevordering;
- Diverse overleggen Steunpunt Mantelzorg;
- Netwerkoverleg Kenniscentrum voor Emancipatie en Mantelzorg;
- GroenekruisDomicura, Servicebureau Cursussen;
- Diëtiste praktijk food en lifestyle coach;
- Wieckerhoes;
- Interim directeur Trajekt;
- Gebiedsleider Stichting Trajekt Noord-Oost;
- Diverse medewerkers Stichting Trajekt, waaronder het Opbouw- en Jeugd en Jongerenwerk;
- Gesprekken m.b.t. Bewegen Zonder Zorgen;
- Tweedehonk bureau voor Gastouders;
- Huisartsen bezocht;
- Altra Cura Thuiszorg.

Allochtonen

- Ronde Tafel-overleg en deelname aan Projectorganisatie m.b.t. Seksuele Gezondheid Allochtonen, georganiseerd door afdeling Infectieziektebestrijding GGD-Zuid Limburg.

Meiden

- TOP (tiernmoeder ontmoetingsplaats);
- Ketennetwerk Tiernmoeders;
- Beleidsmedewerker gemeente Maastricht Jeugd en Onderwijs;
- Code 043;
- Jongeren centrum Higgins in Malberg;
- Teamvergadering Maasveld;
- Muziekgieterij;
- CMWW Brunssum;
- Coördinator dagarrangementen Noord-Oost en Noord-West;
- Diverse basisscholen en middelbare scholen in Maastricht en omgeving;
- Tiern- Jeugd- en Jongerenwerkers van stichtingen Trajekt en Xonar.

Huiselijk / seksueel geweld

- XONAR Vrouwenopvang en Hulpverlening rondom samenwerking verwerkingsgroep;
- Steunpunt Huiselijk geweld;
- Netwerkoverleg huiselijk geweld, georganiseerd door het Veiligheidshuis;
- Ketenoverleg rondom de Zorg van cliënten.

Overig

- Beyaert Robuust;
- Servatius Wonen;
- Phoenix rondom Participatiebanen.

2.12 Informatieverstrekking en trainingen

Door het aanbieden van trainingen en gastlessen brengt het VGC vrouwenhulpverlening onder de aandacht bij vrouwengroepen en opleidingen. Op beleidsniveau wordt getracht vrouwgerichte onderwerpen in de toekomst bij verscheidene instellingen meer onder de aandacht te brengen. Intern wordt er zorg voor gedragen dat de deskundigheid van alle medewerkers gehandhaafd en/of vergroot wordt door het aanbieden van trainingen, supervisie en intervisie.

Het volgende heeft plaatsgevonden:

Informatieverstrekking

VHV en VGC

- Stagemarkt Hogeschool Fontys en Zuyd, Pedagogiek en Social Work;
- Stand tijdens bijeenkomst Internationale Vrouwendag in Crowne Plaza met als thema Ideeënrijkdom van 8 maart 2010:
- Presentatie aan team Phoenix;
- Presentatie aan twee wijkteams Trajekt Noord-Oost (wijkservicepunt Limmel/Nazareth en Wittevrouweveld/Wijckerpoort);
- Presentatie aanbod VGC aan team Veiligheidshuis Maastricht;
- Stands en informatieverstrekking tijdens netwerkbijeenkomst huiselijk geweld en kindermishandeling in de Veiligheidsregio's Parkstad en Westelijke Mijnstreek, georganiseerd door Steunpunt Huiselijk geweld;
- Vier workshops met als thema "Communicatie" voor Gastouderbureau Tweedehonk, hier waren totaal 60 gastouders aanwezig;
- Stand tijdens Moedernacht gehouden in Muziekschool Kumulus Maastricht;
- Presentatie aan 6 studenten in kader van een uitwisselingsprogramma met Roemenië en Spanje Hogeschool Zuyd over VGC;
- Informatiebijeenkomst Adviesraad Academie Verloskunde;
- Presentatie aan 24 eerste jaarsstudenten Social Work Hogeschool Zuyd over VGC.

Hoofdstuk 3   Activiteiten

3.1 Aanbod

Het aanbod van het VGC bestaat uit:

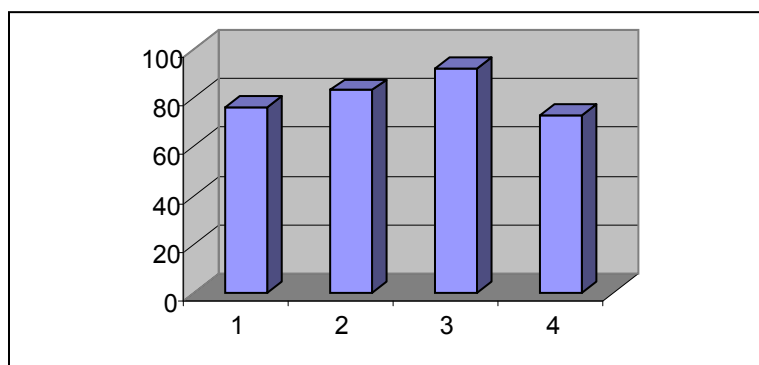
- Signalerende activiteiten
- Voorlichtings- en preventieve activiteiten
- Hulpverlening en nazorg
- Scholing

Het centrum is iedere werkdag bereikbaar. Vrouwen kunnen binnenlopen, telefonisch contact opnemen en mailen. Hulp wordt overdag en incidenteel ook 's avonds gegeven. De functies signalering, voorlichting en preventie, hulpverlening en nazorg worden in alle programma-onderdelen en werkgroepen meegenomen en uitgewerkt. Wel zijn er accentverschillen.

Algemeen geregistreerde hulpvragen:

Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
76	83	92	73	324

Tabel 1: Totaal aantal registraties per kwartaal

Grafiek 1: Totaal aantal registraties per kwartaal

De meeste vragen waren over onderwerpen als Totaal bewegen, huiselijk geweld, relatieproblemen, eigenwaarde, seksueel misbruik, weerbaarheid en sociale vaardigheden. Somatische vragen betroffen vooral het bevorderen van een gezonde leefstijl. Tot slot was er veel vraag naar het meidenproject. Hulpvragen kwamen tot stand na persberichten in de media, door verwijzingen en mond tot mond reclame.

Naast het bieden van hulp heeft het VGC ook een doorverwijsfunctie. Via de sociale kaart kunnen vrouwen verwezen worden naar andere projecten voor vrouwen, vrouwvriendelijke hulpverleners en artsen. In de registratiecijfers zijn de vragen naar algemene informatie over het VGC of over een bepaalde activiteit door andere instellingen en beroepsbeoefenaars niet meegerekend. Ook het zakelijke telefoonverkeer is niet meegeteld.

3.2 Signaleren

Het VGC probeert lacunes voor vrouwen binnen de gezondheidszorg, dienst- en hulpverlening te signaleren. Het gaat daarbij ook om misvattingen en vrouwonvriendelijke benaderingen of ontwikkelingen. Signalen worden gehaald uit cliëntcontacten, overlegsituaties, media en vragen die het VGC bereiken.

Op de volgende manier geeft het VGC uiting aan haar signaleringsfunctie:

- In de nieuwsbrief worden artikelen geschreven over vrouwgerichte onderwerpen die maatschappelijk de aandacht verdienen. Op deze manier geven we de lezer (gemeente, andere organisaties, huisartsen, etc.) inzicht in onze visie en werkwijze. De nieuwsbrief verschijnt twee keer per jaar;
- Het VGC houdt in haar programma speciaal rekening met een aanbod voor de doelgroepen vrouwen, meiden en allochtone vrouwen in de Maastrichtse wijken. Dit aanbod is ontstaan vanuit signalen van de behoeften en wensen van deze vrouwen.

In het verleden was het accent van de werkzaamheden van het VGC gericht op het opkomen voor vrouwen in hun achterstandspositie. Destijds werd een vrouwenstrijd gevoerd. Tegenwoordig komt het voeren van actie niet meer zo openlijk aan de orde. Daarnaast is de positie van vrouwen in de maatschappij veranderd. Dit zorgt voor een accentverschuiving naar nieuwe tijdsgebonden problemen van vrouwen. Voorbeelden zijn een combinatie van zorgtaken en arbeid, reïntegrerende vrouwen en de positie van oudere vrouwen. Het VGC heeft hierop ingespeeld en is in de loop der jaren steeds meer een instelling geworden met een eigen identiteit en hulpaanbod.

3.3 Voorlichting en Preventie

De voorlichting en hulp die wordt aangeboden, sluit nauw aan bij de vragen en behoeften van vrouwen. De voorkeur gaat uit naar een groepsgericht aanbod. Hierin komen werkprincipes als gelijkwaardigheid, ervaringsdeskundigheid en her- en erkenning beter tot hun recht. Om vrouwen naar de juiste instellingen door te kunnen verwijzen, wordt de sociale kaart steeds geactualiseerd.

Bibliotheek en Infotheek

Het VGC heeft een bibliotheek en een infotheek waar vrouwen informatie kunnen opzoeken. Ook komen er regelmatig studenten om informatie te verzamelen voor het maken van werkstukken over seksespecifieke onderwerpen.

Een van de redenen voor het oprichten van het VGC was een gebrek aan informatie voor vrouwen, die specifiek aansloot bij hun vragen over gezondheid. Goede informatie en voorlichting is naar onze mening de basis in het verkrijgen van zelfredzaamheid en autonomie.

Gezondheidsspreekuur

Het gezondheidsspreekuur is op vrijdag van 10:00 tot 12:00 uur.

Vrouwen kunnen tijdens het spreekuur informatie krijgen over onderwerpen zoals het functioneren van het eigen lichaam, gezondheid, ziektes en vrouwvriendelijke gezondheidszorg. Op deze manier krijgen vrouwen meer inzicht in hun lichamelijk functioneren, waardoor ze beter voor zichzelf kunnen opkomen door informatie te vragen. Het VGC stelt geen diagnoses vast en voert geen behandelingen uit.

Wijkgericht werken

Wij vinden het belangrijk dat ook vrouwen bereikt worden die niet uit zichzelf naar onze werkplek komen. Ze zijn soms lid van een vrouwenvereniging, maar het is ook mogelijk dat wij een groep formeren. Een voorbeeld hiervan is de cursus "Totaal bewegen" in buurtcentrum "De Wiemerink" in de wijk Caberg en het "Trefcentrum" in Wittevrouweveld. Deze cursussen worden gegeven aan groepen vrouwen van allochtone afkomst.

Op een actieve manier worden vrouwengroepen benaderd waar het VGC in voorafgaande jaren contacten mee had, met de vraag wederom gebruik te maken van het aanbod. Daarnaast worden vrouwengroepen en organisaties benaderd waar nog geen contacten mee waren.

Gezondheidsvoorlichting

Het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten is steeds een belangrijk product van het VGC. Op deze wijze wordt vorm gegeven aan de doelstelling dat vrouwen die goed geïnformeerd zijn over hun gezondheid beter voor zichzelf opkomen. Hun zelfbeschikkingsrecht en autonomie worden versterkt. Uitgevoerd werd:

- Voorlichting met als thema "Misbruik van vrouwen, cq. loverboys" voor Katholiek Vrouwen Gilde Meerssen, hier waren 35 vrouwen bij aanwezig;
- Voorlichting met als thema "Gezond leven, medicijn gebruik, osteoporose en bewegen" voor Zijactief afdeling Houthem, hier waren 43 vrouwen bij aanwezig;
- Voorlichting over thema "Loverboys" tijdens thema-avond "Hoe overleef ik de puberteit van mijn kinderen?" voor Middelbare school Sophianum in Gulpen, hier waren ruim 250 ouders bij aanwezig.

Cursus Gezond door het leven

Momenteel gaan we ervan uit dat de ontwikkeling van de mens niet ophoudt met het bereiken van volwassenheid. Gedurende de hele levensloop is het belangrijk om aandacht te besteden aan een gezond leefpatroon. Fysieke, psychische, emotionele en sociale componenten spelen in iedere levensfase een andere rol. Thema's die aan bod kunnen komen zijn de menselijke ontwikkeling, stress-factoren, inzicht over het eigen lichaam en welbevinden, de overgang, geheugenproblemen, hart- en vaatziekten en medicijngebruik. De cursus is geschikt voor vrouwen die hier graag in groepsverband bij willenilstaan en die willen leren hoe ze met de verschillende aspecten van het ouder worden kunnen omgaan. Tijdens de bijeenkomsten wordt informatie gegeven, daarnaast wordt er ingegaan op de ervaringen van de vrouwen zelf. Zij willen graag hun verhaal kwijt en vinden daardoor her- en erkenning bij elkaar.

Er was een cursus van 5 bijeenkomsten.

Cursus 1
4 deelnemers

Cursus Gewicht in balans

Door een ongezond eet- en leefpatroon worden mensen steeds ongezonder en gaan klachten ontwikkelen. Wij willen vrouwen leren wat gezonde voeding is en hoe een goed eetpatroon eruit ziet. Het belang van voldoende bewegen wordt uitgelegd, zodat de deelnemers dit binnen hun eigen context kunnen gaan toepassen. In de cursus gaan we ook na waar bepaald gedrag vandaan komt. Het is echter geen afslankcursus.

Er was een cursus van 5 bijeenkomsten.

Cursus 1
12 deelnemers

De cursus is in samenwerking met Wieckerhoes Vrouwenopvang georganiseerd en voor de bewoners daar gegeven.

Cursus Weerbaarheid en Zelfverdediging voor vrouwen

Het doel van de cursus is om de weerbaarheid van vrouwen te vergroten en vrouwen te leren zichzelf te

verdedigen. Aan de orde komen thema's als angst, veiligheid, onveiligheid en communicatie. De vrouwen wordt geleerd om hun grenzen te leren kennen, deze serieus te nemen en daarnaar te kunnen handelen. Ook wordt geleerd hoe vrouwen zichzelf kunnen verdedigen als dat nodig is. Er wordt gewerkt aan het versterken van de mentale en fysieke weerbaarheid. De cursus is een samenwerking tussen het VGC en het Fiom.

Er was een cursus van 5 bijeenkomsten.

Cursus 1
5 deelnemers

Cursus Sociale Vaardigheden

Het doel van de cursus is om de sociale vaardigheden van vrouwen te vergroten. Aan de orde komen thema's als luisteren, non-verbaal gedrag, irrealistische gedachten en denkfouten, zelfbeeld, grenzen, omgaan met emoties, complimenten geven en ontvangen, kritiek geven en ontvangen, conflicthantering en onderhandelen. De training biedt de mogelijkheid inzicht te krijgen in eigen gedrag, waardoor ze in staat worden gesteld eigen gedrag te veranderen door te oefenen met communicatievaardigheden. Hierdoor kunnen ze beter leren omgaan met anderen.

Er waren twee cursussen van ieder 12 bijeenkomsten.

Cursus 1 (gestart in 2009)	Cursus 2
5 deelnemers	6 deelnemers

Na iedere cursus werd een terugkombijeenkomst georganiseerd.

Open groep voor vrouwen

De open groep voor vrouwen "Ladies Only" heeft verschillende doelstellingen. Er werd een behoefte bij vrouwen gesignaleerd om andere vrouwen te ontmoeten en dan samen ervaringen uit te wisselen. Vaak zijn dit maatschappelijke onderwerpen waarmee ze geconfronteerd worden in het dagelijkse leven. In de groep worden thema's niet van tevoren vastgelegd, vrouwen bepalen deze zelf. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld relaties, combinatie arbeid en zorgtaken, kinderen, zelfvertrouwen, burn-out, isolatie, eenzaamheid, maatschappelijke druk, ouder worden en verslavingen. De begeleiding draagt zorg voor de randvoorwaarden en neemt de gespreksleiding voor haar rekening. Soms stelt zij een onderwerp voor om te gaan bespreken. De groep heeft een open karakter, er is geen verplichting om te komen. De activiteit is gratis toegankelijk voor vrouwen.

De groep draait zeer succesvol. Genoemd kan worden dat de deskundigheden, de kwaliteiten en de mogelijkheden van vrouwen hen de ruimte bieden zich verder te ontwikkelen. Uit deze groep is een creatieve activiteit ontstaan en worden er uitstapjes georganiseerd. Voor enkele deelnemers was het een opstap naar verdere hulp binnen het VGC.

De bijeenkomsten zijn wekelijks, met gemiddeld vijf tot tien vrouwen.

Kiezen voor jezelf

De basiscursus "Kiezen voor jezelf" biedt vrouwen de mogelijkheid te werken aan hun eigen leer- en/of

hulpvraag. Thema's zijn 'zelfbeeld', 'ik en de ander' en 'omgaan met grenzen'. Deze thema's blijken de basis te vormen voor het goed functioneren van vrouwen in onze maatschappij. De groep wordt incidenteel ook in de avonden georganiseerd. Met behulp van de verkregen inzichten blijken vrouwen na het beëindigen van de groep weer beter met zichzelf en anderen om te kunnen gaan. Uit mondelinge en schriftelijke evaluaties bleek dat het voor veel vrouwen voldoende was om op eigen kracht weer te kunnen functioneren en om aan de hand van eigen beslissingen aan het individuele emancipatieproces te kunnen werken. Ook werd de drempel naar andere vormen van hulpverlening erdoor verlaagd.

Er waren drie cursussen van 5 bijeenkomsten.

Cursus 1	Cursus 2	Cursus 3
6 deelnemers	8 deelnemers	6 deelnemers

Na iedere cursus werd een terugkombijeenkomst georganiseerd.

Cursus Totaal Bewegen

De cursus "Totaal Bewegen" heeft als doel dat vrouwen aan de hand van een combinatie van lichaamsoefeningen en lijfwerk opnieuw in contact met hun eigen lichaam en voelen worden gebracht. Het idee is dat ze een verband gaan leggen tussen (vage) lichamelijke klachten en bewegen. Het doel van deze cursus is dat vrouwen weer zelfbeschikkingmogelijkheden krijgen over hun lichaam en functioneren.

Er waren twee cursussen van 8 bijeenkomsten.

Cursus 1	Cursus 2
8 deelnemers	5 deelnemers

Deze cursussen werden dit jaar voor het eerst speciaal gegeven aan vrouwen die een bijstandsuitkering krijgen. Sociale Dienst heeft de vrouwen benaderd en gestimuleerd om deel te nemen.

Er werden voor vrouwen van allochtone afkomst in de wijken Caberg en Wittevrouweveld ook cursussen georganiseerd. Dit werden doorlopende groepen, met een totaal van 71 keer.

Doorlopende groep (71x)
Wisselend 4 tot 14 deelnemers per bijeenkomst

Project Bewegen zonder zorgen

Het doel van dit project is het verminderen van lichte depressieve en/of stressklachten. De cursus bestaat uit acht bijeenkomsten waarin een psycho-educatieve component gecombineerd wordt met een bewegingscomponent. De doelgroep wordt gevormd door vrouwen tussen 20 en 55 jaar uit LSES (lagere sociale economische status) wijken in Maastricht met stress en depressieve symptomen. Het project is een samenwerkingsverband van GGD, Riagg, UM en het VGC. Dit project werd in 2010 niet ingekocht door de gemeente Maastricht, wel door de gemeenten Meerssen en Eijsden. Hier werd de cursus dan ook gegeven.

3.4 Hulpverlening en Nazorg

Het VGC werkt met gestandaardiseerde intakeformulieren. Een keer per twee weken wordt er een

intakebespreking gehouden en worden de cliënten die individuele- of groepshulp krijgen besproken. Dossiers worden volgens een vaste procedure gemaakt en bewaard. Het VGC houdt zich aan de normen beschreven in de Wet Bescherming Persoonsgegevens en heeft een procedure wat betreft het klachtenrecht en het omgaan met privacy gevoelige gegevens.

Individuele hulpverlening

Individuele hulp wordt aangeboden in de vorm van:

- Intakegesprekken. Deze vinden plaats voorafgaand aan deelname aan groepen of individuele gesprekken. Het doel van een intakegesprek is het nagaan of de hulpvraag bij het aanbod aansluit;
- Probleemverhelderende gesprekken met een maximum van vijf gesprekken. Het doel van deze gesprekken is om de hulpvraag te verhelderen en indien nodig de vrouw verder te begeleiden. Tevens bestaat de mogelijkheid haar door te verwijzen naar activiteiten binnen het VGC of naar een andere hulpverleningsorganisatie;
- Individuele hulpverlening. Wanneer andere hulp niet aansluit en vrouwen toch intensievere hulp wensen, worden individuele gesprekken aangeboden. De gesprekken kunnen ook dienen als voorbereiding op groepsdeelname. De gesprekken worden in cycli van vijf bijeenkomsten aangeboden, met een maximum van 25 keer;
- Leun- en steuncontacten. Er zijn vrouwen die het nodig hebben om bijvoorbeeld een keer per maand met iemand te praten. Een luisterend oor en het vertellen van hun verhaal kan hen weer vooruit helpen. Deze gesprekken vinden vaak als nazorg plaats.

Er waren in totaal:

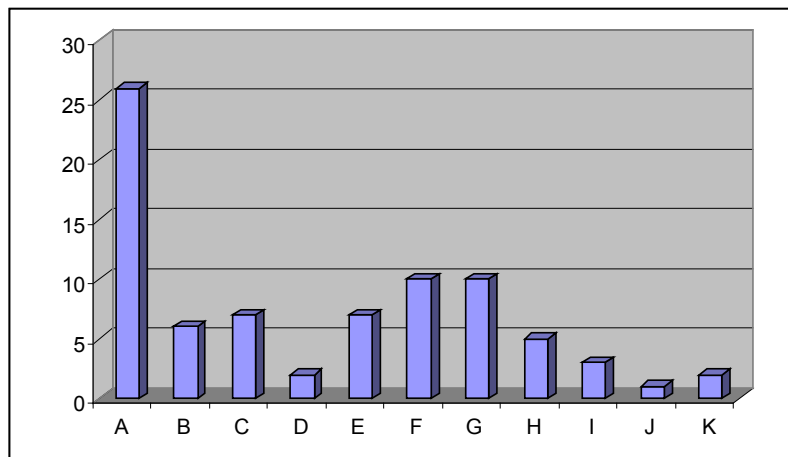
Intake gesprekken	Individuele gesprekken
79	208

Overzicht Intake gesprekken (79)

	<i>Onderwerp</i>	<i>Totaal</i>
A	Zelfbeeld, eigenwaarde en Ik-sterkte	26
B	Grenzen stellen en sociale vaardigheden	6
C	Rouw/eenzaamheid/depressie	7
D	Angsten/paniekstoornis/persoonlijkheidsstoornis	2
E	Seksueel misbruik	7
F	Huiselijk geweld	10
G	Relatie en opvoeding	10
H	Meiden	5
I	PPD	3
J	Second opinion	1
K	Overig	2

Tabel 2: Overzicht Intake gesprekken aantallen naar onderwerp

Voor deelname aan de cursussen worden geen intakegesprekken gehouden, maar wel kennismakingsgesprekken. Deze gesprekken vinden plaats voorafgaand aan de cursus. Deze cijfers zijn niet meegenomen in dit overzicht.

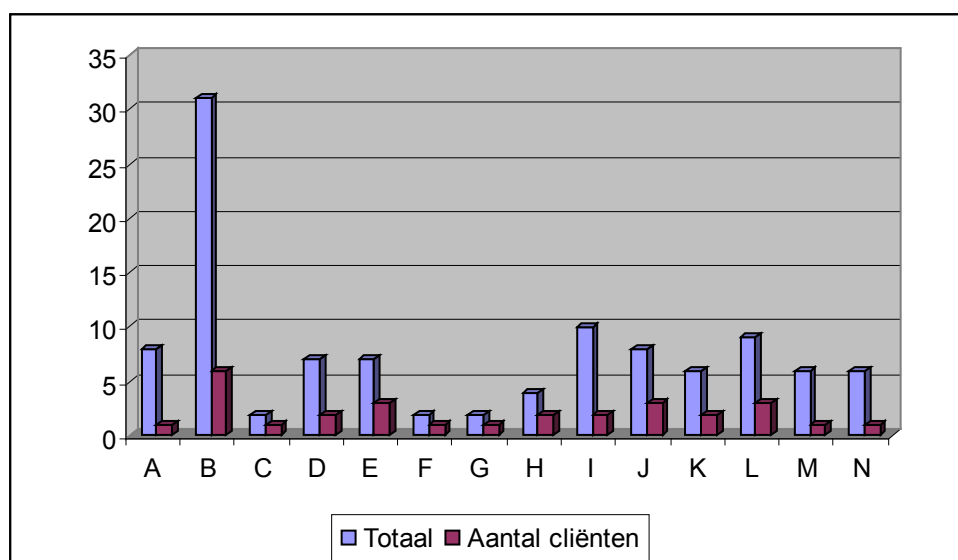

Grafiek 2: Overzicht Intake gesprekken aantallen naar onderwerp

Overzicht Individuele gesprekken (208):

	Onderwerp	Totaal	Aantal cliënten	Aantal gesprekken per cliënt
A	Eetproblemen	8	1	1x8
B	Ik-sterkte/zelfbeeld/grenzen	31	6	1x3, 2x8, 3x4
C	Depressie	2	1	1x2
D	Relatie	7	2	1x3, 1x4,
E	Huiselijk geweld	7	3	1x3, 2x2,
F	Incest	2	1	1x2
G	Seksueel misbruik	2	1	1x2
H	Traumaverwerking	4	2	2x2
I	Scheiding	10	2	1x4, 1x6
J	Meiden	8	3	1x1, 1x2, 1x5
K	Leun en steuncontact	6	2	1x1, 1x5
L	Rouwverwerking	9	3	1x1, 2x4
M	Eenzaamheid	6	1	1x6
N	Automutilatie	6	1	1x6

Tabel 3: Overzicht Individuele gesprekken aantallen naar onderwerp

Grafiek 3: Overzicht Intake gesprekken aantallen naar onderwerp

Gesignaleerd wordt dat na de intake meer vrouwen deel hebben genomen aan groepen dan dat ze individuele hulp kregen. De hulpvragen waarmee vrouwen binnenkomen, kunnen worden gerangschikt in de hierboven genoemde categorieën. Later blijkt tijdens de hulpverlening dat achter deze vragen soms andere problemen schuil gaan. Bijvoorbeeld een vrouw die binnenkomt met problemen rondom haar eigenwaarde, blijkt geweldservaringen te hebben.

Langdurende groep "Terug naar jezelf"

De groep is bedoeld voor vrouwen met klachten van depressieve aard, onverwerkte verlieservaringen, psychosomatische klachten en spanningsklachten. Door het themagericht werken aan zichzelf biedt groepshulpverlening goede verdiepings-, leer- en oefenmogelijkheden. Door procesmatig te werken worden vrouwen zelf verantwoordelijk gesteld voor hun leerproces. De groep biedt her- en erkenning, vrouwen vinden steun bij elkaar, leren van elkaar en gaan hun problemen in een bredere context plaatsen. Vrouwen moeten wel bereid zijn om in groepsverband naar zichzelf te willen kijken en leren.

Er waren twee groepen van 15 bijeenkomsten.

Groep 1	Groep 2
4 deelnemers	3 deelnemers

Na een maand werd een terugkombijeenkomst gehouden.

Huiselijk geweld

Uit onderzoek blijkt dat een op de vijf vrouwen in Nederland te maken heeft (gehad) met verscheidene vormen van geweld achter de voordeur. Onder huiselijk geweld wordt lichamelijk geweld verstaan, zoals schoppen, slaan, steken en psychisch geweld zoals kleineren, stalken, dreigen, isoleren en beschamen. Een derde vorm van huiselijk geweld is seksueel geweld zoals gedwongen seksuele handelingen of gedwongen prostitutie.

Huiselijk geweld is de laatste jaren zowel landelijk als regionaal erkend als een forse problematiek die een aanpak op maat vraagt. Het betreft een doelgroep die nog steeds in een taboesfeer verkeert. Het vinden van een weg naar hulpverlening blijkt voor slachtoffers van huiselijk geweld nog steeds een moeilijke stap te zijn. Zowel bij de hulpverlening als bij de dienstverlenende instanties worden de signalen van huiselijk geweld niet altijd als zodanig erkend.

Landelijk zijn er diverse initiatieven ontwikkeld om de cirkel van huiselijk geweld te doorbreken en te stoppen. Verder zijn er ontwikkelingen op het gebied van daderhulpverlening en hulp aan slachtoffers. Een van de landelijke initiatieven was een subsidiestroom aan het VGC Maastricht vanuit het Stimuleringsfonds Openbare Gezondheidszorg (Fonds OGZ). Het VGC heeft van 2003 tot 2006 subsidie ontvangen om een methodiek te ontwikkelen met betrekking tot groepshulpverlening voor vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld. Parallel hieraan liep een onderzoek vanuit de Universiteit Maastricht. Movisie en de Universiteit Maastricht hebben de methodiek en de belangrijkste onderzoeksresultaten gepubliceerd. Beide publicaties zijn tijdens een miniconferentie gepresenteerd, die het VGC in september 2007 heeft georganiseerd. Andere instellingen kunnen gebruik maken van het ontwikkelde product.

Doelstelling van de 'verwerking geweldservaringen' is het stoppen van partnergeweld en het doorbreken van de cirkel van geweld die leidt tot sociaal isolement. Opheffing van dit isolement is nodig om deelnemers een duwtje in de rug te geven om te komen tot zelfontplooiing en deelname op sociaal-maatschappelijk gebied. Erkenning en verwerking van de traumatische geweldservaring en de vergroting van de eigen kracht van de deelnemers is een ander doel. Tevens is de hulpverlening erop gericht om het taboe rond huiselijk geweld te doorbreken. Dat begint met huiselijk geweld zichtbaar en bespreekbaar te maken. Dit is belangrijk zowel op individueel als op maatschappelijk niveau.

Ontwikkelingen binnen het VGC

- Voortzetting van de hulpverlening zowel individueel als in groepen;
- Samenwerking met Xonar VOH en Veiligheidshuis;
- Verkennen, uitbreiden van en samenwerken met het netwerk "Huiselijk geweld".

XONAR Vrouwenopvang en Hulpverlening en het VGC hebben 1 oktober de officiële aftrap gegeven voor het project om gezamenlijk de groep 'verwerking geweldservaringen' uit te gaan voeren. De deelnemers worden door beide organisaties aangedragen en volgen een gezamenlijk traject met een eenduidig aanbod dat gebaseerd is op de methodiek "uit de schaduw van de ander".

Samenwerking biedt veel voordelen. Onder meer een breder bereik onder de doelgroepen van XONAR en VGC en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samenwerking betekent ook bundeling van krachten en deskundigheid vanuit verschillende disciplines en invalshoeken, inhoudelijke verdieping en meer ontwikkelingsmogelijkheden. Het in contact brengen van vrouwen die intramuraal verblijven en die in een eigen situatie verblijven (ambulant) is eveneens een belangrijk voordeel van de samenwerking.

Er waren twee groepen van 18 bijeenkomsten.

Groep 1	Groep 2
4 deelnemers	4 deelnemers

Groep 1 kreeg een vervolg van vier bijeenkomsten. De deelnemende vrouwen gaven aan nog behoefte te hebben aan deze verlenging. Niet alle thema's hadden ze nog voldoende kunnen uitwerken. Een maand na afloop van iedere groep werd een terugkombijeenkomst georganiseerd.

Incest hulpverlening

Een traumatische ervaring als seksueel geweld heeft voor vrouwen een grote impact op het hele functioneren. Vrouwen kunnen hun ervaringen voor een ruime tijd ontkennen of wegstoppen. Er is inbreuk gemaakt op hun eigen gevoel van privacy en eigenwaarde en de basisveiligheid is weg.

Het VGC is in Maastricht een pionier voor wat betreft het serieus nemen en zichtbaar maken van de incestproblematiek. Het heeft vrijwel als eerste een specifiek hulpaanbod ontwikkeld. Sindsdien hebben verscheidene instellingen in navolging hiervan ook een hulpaanbod ontwikkeld. Momenteel is het VGC nog een van de weinige instellingen die deze hulpverlening nog daadwerkelijk aanbiedt. Wij vinden het als centrum belangrijk om onze signaleringsfunctie te blijven handhaven en daarnaast vrouwen hulp te bieden. Het gaat om laagdrempelige hulp die maatwerk biedt, waarbij gewerkt wordt vanuit ervaringsdeskundigheid.

In 2010 werd, mede doordat het VGC participeert in diverse overlegverbanden, vaker naar het VGC doorverwezen en werd vaker een beroep gedaan op onze deskundigheid aangaande seksueel geweld. Ook benaderen vrouwen het VGC voor hulp bij vragen op het gebied van stalking, verkrachting en loverboys.

Gesignaleerd wordt dat vrouwen vaak in eerste instantie met een andere hulpvraag naar het VGC komen dan de incestproblematiek. Later tijdens de hulpverlening blijkt dan dat seksueel geweld ten grondslag ligt aan andere problemen.

Hulpverlening heeft dit jaar alleen individueel plaatsgevonden. Dit kwam doordat de vrouwen die individuele hulp kregen niet wilden of konden deelnemen aan een groep.

Eetproblemen

In onze visie zijn eetproblemen overlevingsstrategieën: een manier om een onderliggend probleem het hoofd te bieden. Bijvoorbeeld een seksuele geweldservaring. Door onze hulp krijgen vrouwen inzicht in de functie van hun eetprobleem. Ze krijgen een beter beeld van de heersende maatschappelijke beelden die van invloed kunnen zijn op het ontstaan en het in stand houden van de problematiek. Vaak hebben vrouwen met eetproblemen een laag zelfbeeld en een beperkt gevoel van autonomie. Wanneer vrouwen eetstoornissen als anorexia- en boulimia nervosa hebben die passen in de diagnose gesteld volgens DSM IV, verwijzen wij hen door naar meer gespecialiseerde reguliere instellingen.

Het VGC biedt vrouwen met eetproblemen momenteel alleen individuele gesprekken aan.

3.5 Projecten

Project "Ons krijg je niet klein" en "Windkracht 12"

Door de groeiende bekendheid en de steeds toenemende aanvragen voor activiteiten, is het meidenproject "Ons krijg je niet klein" en het vervolg hierop "Windkracht 12" zeer succesvol geweest.

Het team Meidenwerk heeft een grote expertise opgebouwd, speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen en speelt in op een vraag en behoefte. Belangrijke themagebieden zijn relationele en seksuele beleving, empowerment en autonomie. Onderstreept wordt de noodzaak van een seksespecifieke aanpak.

Een nieuwe ontwikkeling in 2010 was dat een student van de Hogeschool Zuyd een onderzoek heeft gedaan naar het belang van voorlichting voor jongens. De uitslag hiervan wordt meegenomen in verder onderzoek om ook een aanbod voor jongens in de toekomst te gaan uitvoeren.

Verder is om beter aan te sluiten bij de doelgroep, een nieuwe website de lucht in gegaan.

Voorlichtingen

De volgende bijeenkomsten vonden plaats:

- Een afsluitende bijeenkomst voor de Claragroep van Xonar (leefgroep), er waren 3 meiden aanwezig tussen 15 en 17 jaar, allemaal autochtoon;
- Twee bijeenkomsten "zelfbeeld en lichaamsbeeld en grenzen" voor tienergroep van buurtcentrum De Boeckel Trajekt bij het VGC, er waren 5 tot 6 meiden aanwezig tussen 9 en 11 jaar, zowel allochtoon als autochtoon;
- Voorlichting "loverboys" voor basisschool 't Kirkeveldsje Schimmert, er waren 17 meiden aanwezig van 11-13 jaar, de meeste waren autochtoon;
- Voorlichting "zelfbeeld en lichaamsbeeld" voor Arcus-college Sittard, er waren 14 meiden aanwezig tussen 15 en 20 jaar zowel allochtoon als autochtoon;
- Twee bijeenkomsten "grenzen stellen en jongens" voor Sophianum Nyswiller, er waren 4 tot 6 meiden aanwezig tussen 14 en 16 jaar, allemaal autochtoon;
- Drie bijeenkomsten "vriendschap, verliefdheid en verkering, foute jongens en seksualiteit" voor Xaverius Zmok-school in Geleen, er waren 3 tot 6 meiden aanwezig van 16 jaar, zowel autochtoon als allochtoon;
- Vier bijeenkomsten "vriendschap, verliefdheid en verkering, foute jongens en loverboys" voor Buurthuis Libra van CMWW in Brunssum, er waren 7 meiden aanwezig tussen 10 en 13 jaar, zowel autochtoon als allochtoon;
- Drie bijeenkomsten "cyberseks, foute jongens en loverboys" voor Citaverde College in Heerlen, totaal waren er 39 meiden aanwezig tussen 12 en 14 jaar, allemaal autochtoon;
- Vier bijeenkomsten voor 2 jongens- en 2 meidengroepen "loverboys, foute jongens en grenzen stellen" voor Carboon college in Hoensbroek, er waren 19, 29, 20 en 30 jongeren aanwezig tussen 14 en 16 jaar, zowel autochtoon als allochtoon.

Cursus Sociale Vaardigheidstraining

Het Team Meidenwerk heeft verschillende Sociale Vaardigheidstrainingen gegeven. Deze werden bij het VGC zelf en op locatie georganiseerd. Aan de hand van hun persoonlijke leerdoelen is in zeven bijeenkomsten gewerkt aan assertiviteit, een positief zelfbeeld en grenzen aangeven.

In verschillende werkvormen zoals creatieve opdrachten, rollenspelen en spellen werden thema's als steviger in je schoenen staan en zelfvertrouwen behandeld.

- Cursus 'Sociale Vaardigheden' van 6 bijeenkomsten voor praktijkschool Terra Nigra Maastricht, er waren 6 tot 11 meiden aanwezig, tussen 14 en 17 jaar, allemaal autochtoon;
- Cursus 'Sociale Vaardigheden' van 7 bijeenkomsten voor Islamitische basisschool El Habib Maastricht, er waren 11 meiden aanwezig, tussen 11 en 13 jaar, allemaal allochtoon;
- Cursus 'Sociale Vaardigheden' van 7 bijeenkomsten bij VGC, er waren 5 meiden aanwezig, tussen 14 en 19 jaar, allemaal autochtoon.

Cursus Mijn Lijf

Dit is een cursus van 5 bijeenkomsten voor meiden die onzeker zijn over hun eigen lichaam en ongezond kunnen gaan leven. De media en de hedendaagse samenleving spiegelen meiden onrealistische beelden voor van hoe vrouwen eruit horen te zien. Hierdoor kunnen meiden erg onzeker over zichzelf worden. Binnen deze cursus komen verschillende onderwerpen aan bod zoals gezonde voeding, lichaamsveranderingen in de puberteit, zelfvertrouwen en de rol van de media.

- Een introductiebijeenkomst "mijn lijf" voor praktijkschool Terra Nigra Maastricht, er waren 40 meiden aanwezig tussen 13 en 18 jaar, zowel autochtoon als allochtoon;
- Cursus 'Mijn lijf' van 6 bijeenkomsten bij praktijkschool Terra Nigra, er waren 5 tot 8 meiden aanwezig, tussen 14 en 16 jaar, zowel autochtoon als allochtoon.

Naast het aanbod van cursussen en voorlichtingen hebben we een 'Open Meidengroep' met als naam GirlZone. In deze groep geven de meiden zelf aan waar ze het over willen hebben. Ze worden gestimuleerd zelf activiteiten te verzinnen en te ondernemen en hebben de mogelijkheid hun verhaal kwijt te kunnen. In deze groep speelt vooral het thema 'zelfbeeld', 'lichaamsbeeld' en 'lijnen'. De meiden brengen zelf ook vriendinnen mee naar de groep. Meiden die naar de Sociale Vaardigheidstraining willen, maar hiervoor op de wachtlijst staan, gaan ook naar de Open Meidengroep totdat de nieuwe training begint. De groep komt twee keer per maand samen.

Oprichten van Internetforum voor vrouwelijke studenten

Twintigers vallen steeds vaker ten slachtoffer aan de vele keuzemogelijkheden in de maatschappij wat leidt tot een sterke druk om de juiste keuzes te maken. Daarnaast is de maatschappij geïndividualiseerd, waardoor mensen zich aan hun lot over gelaten voelen. Deze combinatie leidt steeds vaker tot spanningsklachten bij vrouwelijke studenten. Er wordt een stijgende lijn in de psychische problemen van twintigers gesignaleerd. Overspanning en vormen van burn-out komen steeds vaker voor, waarbij klachten als stress, hoofdpijn en vermoeidheid niet vreemd zijn. Deze klachten lijken voort te komen uit een identiteitscrisis. Niet zeker weten wie je bent en waar je naar toe wilt. Dit gaat vaak gepaard met sombere gevoelens en twijfels over de toekomst.

Daarnaast brengt de huidige samenleving allerlei uitdagingen, prikkels en mogelijkheden met zich mee. Dit levert stress en onrust op bij de studerende twintigers die uiteindelijk leidt tot een burn-out bij vrouwen in hogere beroepen.

Vanuit het seksspecifiek hulpverleners zien wij dat vrouwen bepaalde kwetsbaarheidfactoren bij zich dragen waardoor ze nog vatbaarder zijn voor deze problematiek. Vrouwen gaan bij het behalen van een doel bijvoorbeeld geen werk uit de weg, ze willen alles goed doen en vinden het belangrijk dat ze gewaardeerd worden door de mensen om hun heen.

Wij denken dat zelfvertrouwen en ik-sterkte vrouwen weerbaarder maakt. Als je duidelijk hebt voor jezelf wie je bent en waar je naartoe wilt, wordt je minder beïnvloed door maatschappelijke druk. Hierdoor krijgt je leven automatisch meer richting. Voor een sterke innerlijke basis is zelfinzicht nodig en samen met die innerlijke kracht is dat waar we ons bij dit project op willen richten.

Er is een nieuw project gestart waarin het VGC de doelgroep wil gaan bereiken door middel van een forum. Op dit forum zullen volgens ons belangrijke onderwerpen aangekaart worden en is er tevens de mogelijkheid om thema's te bespreken die vanuit de doelgroep zelf komen. Het forum zal geleid worden door medewerkers van het VGC. Hun taak is om diepgang in de gesprekken te brengen en het onderwerp te bewaken.

Hoofdstuk 4 Nevenactiviteiten

4.1 Deskundigheidsbevordering medewerkers en werkinformatie

Deskundigheidsbevordering is voor het VGC een belangrijk beleidspunt. De meeste medewerkers die bij het VGC komen werken, hebben in het begin weinig kennis van en ervaring met vrouwenhulpverlening (VHV) en vrouwegezondheidszorg. Wel bestaat er een grote affiniteit met deze onderwerpen en is er ook sprake van leergierigheid. Het VGC profileert zich graag als een leerplek. Bij vertrek van medewerkers hopen wij dat zij onze visie op andere werkplekken uitdragen en/of overdragen.

Medewerkers van het VGC hebben aan het volgende deelgenomen:

- Nieuwe medewerkers zijn verplicht deel te nemen aan de basisgroep van vijf bijeenkomsten. De visie van het VGC is dat je de hulp en de methodieken die je anderen aanbiedt, eerst zelf ervaren moet hebben en moet weten wat VHV in de praktijk inhoudt;
- Eén keer per twee maanden is er voor het hele team intervisie. Hier wordt onder andere de structuur van het team, de onderlinge samenwerking, regels, procedures, aanbod en de kwaliteit gescreend. Daarnaast is er een terugkoppeling van trainingen die medewerkers gevolgd hebben;
- Eén keer per maand wordt er supervisie, voor medewerkers van het psychosomatisch team, door een externe supervisor gegeven;
- Interne trainingen theorie en praktijk van vrouwenhulpverlening, oefenen hulpverleners en een telefoontraining;
- Workshopdag voor team "Drama dialoog", georganiseerd door Inntence;
- Werkbijeenkomst "Gezond verloop in de Welzijnssector", georganiseerd door FCB Dienstverleners in arbeidsvraagstukken;
- Themabijeenkomst Medicijngebruik in Geestelijke gezondheidszorg, georganiseerd door Provinciaal Platform GGZ-Zorgvragers Limburg;
- Seminar Eergerelateerd Geweld, georganiseerd door Limburgse Vrouwenraad;
- Congres Toekomstforum Nationale Zorgvernieuwingdag 2010 in Nieuwegein;
- Deelname aan het platform Vrouwenhulpverlening bij PsyQ in Heerlen;
- Minisymposium "Reflectie op drie belangrijke vraagstukken in de publieke gezondheidszorg", georganiseerd door Universiteit Maastricht;
- Opening nieuwe locatie Steunpunt Mantelzorg;
- Netwerkbijeenkomst project "samen meer" m.b.t. inkomensondersteunende regelingen gemeente;
- Open dag in Centre Manjefiek in Malberg;
- Conferentie Ervaringsdeskundigheid: een hype of een must?, georganiseerd door Platform GGZ cliënten en familie in Parkstad en Platform GGZ regio Maastricht-Sittard;
- Presentatie programma 2010 Centrum Jeugd en Gezin Maastricht;
- Seminar "De mens achter het masker", georganiseerd door Jacobs en van Rooij Management Ondersteuning;
- SOA-Outreach, afdeling Infectieziekten GGD;
- Training regressie;
- ACT (Acceptance Commitment Therapie) bij GITP in Utrecht;
- Informatiebijeenkomst "Doorbreek huiselijk geweld, praat erover!", georganiseerd door de Limburgse Vrouwenraad;
- Netwerkmart "Huiselijk geweld en Kindermishandeling" in Parkstad en Westelijke Mijnstreek, georganiseerd door Steunpunt Huiselijk geweld;
- Refereerbijeenkomst "Wat kunnen gemeenten met integraal gezondheidsbeleid? Wat is de meerwaarde en hoe stuur je dit proces?", georganiseerd door Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Maastricht;
- Tafelgesprek 3de Stadsoverleg "Geestelijk gezond in tijden van crisis", georganiseerd door werkgroep PMH;
- Atelierbijeenkomst WMO, georganiseerd door de gemeente Maastricht.

4.2 Beleid

Beleidsmatig heeft in 2010 een heroriëntering plaatsgevonden over het te voeren beleid. De vraag is waar de vrouwenbeweging anno 2010 is aangekomen. Hoe kunnen we de vragen van vrouwen beter in beeld krijgen en daar een passend antwoord op geven. Het bestuur en team hebben zich tijdens een beleidsdag bezonnen over de beleidslijnen die voor de komende vier jaren uitgestippeld zullen worden. Aan de hand van een Strategisch plan gaan we in 2011 verder met het bepalen van onze koers.

Het VGC werkt vanuit de stromen Gezond leven en Empowerment, dit zijn de pijlers van het beleid. De functies signalering, preventie, curatie en scholing zijn hierbij het ordeningsprincipe. Via een stepped-care en evidence-based benadering worden in iedere stroming activiteiten geplaatst. In de vorm van modules kunnen cliënten een beroep gaan doen op ons aanbod. Dit kunnen enkele of gecombineerde producten zijn. Het wordt voor de toekomst belangrijk om meerdere producten te gaan screenen op resultaat. Daarvoor is het om te beginnen belangrijk dat alle activiteiten in draaiboeken beschreven worden. Voor de subsidiestromen geldt dat deze dwars door het aanbod heen lopen. Een beleidsgroep die maandelijks bij elkaar komt volgt dit proces en zet nieuwe lijnen uit.

De in het werkplan van 2010 uitgezette lijnen zijn uitgevoerd, geconcretiseerd en geïmplementeerd. Hierbij werd gekozen voor twee vormen van aanbod;

- het oude standaard aanbod dat bleef gehandhaafd;
- nieuw bewustwordings- en probleemgericht aanbod werd ontwikkeld.

Ook is veel aandacht besteed aan het versterken en uitbreiden van het financiële draagvlak, hiervoor werden verscheidene subsidieaanvragen geschreven en ingediend. Vooral voor het meidenproject bleek dit succesvol.

Het VGC ondersteunt vrouwelijke ondernemers die op het gebied van welzijn en gezondheid actief zijn. De onderneming kan gebruik maken van het netwerk en de bekendheid van het VGC en indien wenselijk ondersteuning krijgen.

Samen met de GGD is een intentieverklaring ondertekend met betrekking tot nadere samenwerking.

Het VGC is momenteel een plusproduct van de GGD.

Er hebben gesprekken plaatsgevonden om deze samenwerking meer vorm en betekenis te geven. Dit heeft er al in geresulteerd dat er een nauwere betrokkenheid is, in de zin van facilitaire ondersteuning, het opstellen van de jaarrekening en het doorspelen van informatie. Onder supervisie van de GGD heeft het VGC een meetinstrument opgezet om haar aanbod te screenen.

De Maastrichtse Vrouwenraad en Stichting Vrouwencentrum Hedera zijn overgegaan tot een nieuwe Stichting namelijk "Kenniscentrum Emancipatie Maastricht (KCEM)". Het VGC heeft de intentie om nauw met dit centrum samen te werken.

4.3 Huisvesting Vrouwenorganisaties

Het VGC Maastricht is samen met de Vrouwenrechtswinkel, Maastrichtse Vrouwenraad (momenteel KCEM), P-team en het Comité Vrouwen in de bijstand gehuisvest aan de Spoorweglaan 9 in Wijck.

4.4 Registratie

VGC Maastricht registreert alle hulpvragen aan de hand van een registratiesysteem dat in 1991 landelijk is opgezet. Begin jaren '90 werd door het toenmalige ministerie van WVC de coördinatie van de landelijke registratie voor twee jaar gesubsidieerd. Na het stoppen van deze subsidie is de landelijke coördinatie weggefallen en dus ook de samenhang. Het maken van landelijke overzichten en vergelijkingen verdween hiermee. Het VGC Maastricht heeft ervoor gekozen om met het landelijk ontwikkelde registratiesysteem verder te blijven gaan. Het geeft ons, de subsidiegever en de politiek een overzicht van de hulp die door het VGC wordt aangeboden. Deze gegevens worden ook als basis voor het te voeren beleid gebruikt. Het privacyreglement wordt hierbij nauwkeurig gevolgd.

4.5 Publiciteit

Goede publiciteit is belangrijk voor een organisatie. Het aantal vragen om hulp en informatie hangt hier voor het VGC immers nauw mee samen.

De volgende PR-activiteiten hebben plaatsgevonden:

- Uitgeven van het jaarverslag, nieuwsbrieven (twee keer per jaar) en folders. Deze worden verspreid bij instellingen, politiek en bedrijven;
- Continueren en uitbreiden van contacten met de media;
- Gezamenlijke pagina in de Ster met KCEM;
- Advertenties en persberichten in weekbladen;
- I-database van RIVM-Centrum Gezond Leven;
- Digitaal loket GIDS en Gezondlimburg.nl;
- Diverse gemeentegidsen;
- Zorgdragen voor vermeldingen en links op sites van gemeenten, buurtplatforms, instellingen, etc.;
- Voorlichtingskanalen gemeenten waarvoor Maastricht m.b.t. WMO als centrumgemeente fungeert;
- Verstrekken van diverse foldermaterialen en informatie aan huisartsen en andere organisaties op het gebied van zorg en welzijn;
- Flyer in Goodiebag Lentebeurs;
- Opname aanbod en materialen meidenwerk bij de Rutgers Nisso Groep;
- Posters Team Meidenwerk verspreid in Maastricht;
- Nieuwe website Team Meidenwerk;
- Team Meidenwerk heeft posters verspreid in basis- en middelbare scholen, gezondheids- en Welzijnsorganisaties, sportscholen, etc.
- Team Meidenwerk pr-actie basis- en middelbare scholen;
- Uitbreiden en structureren van contacten met reguliere instellingen d.m.v. werkbezoeken;
- Bezoeken aan huisartsen.

Om specifiek meer bekendheid aan het meidenproject te geven is een nieuwe folder ontwikkeld. Er is gekozen om aan te sluiten bij de huisstijl van het VGC. Dit komt de uniformiteit en herkenbaarheid ten goede. In 2010 is deze folder verspreid onder basisscholen, voortgezet onderwijs en maatschappelijke instellingen. Naar aanleiding hiervan zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd.

4.6 Interne Organisatie (I en O)

De werkgroep I en O neemt de volgende taken voor haar rekening:

- Receptiefunctie;
- Voicemail en e-mail controleren;
- Telefoon afhandelen;
- Agendaplanning en beheer;
- Afmeldingen van cliënten en medewerkers coördineren.

4.7 Arbo

Het VGC is gecertificeerd door Maetis Arbo tot een veilige werkplek. De actuele risico's en de ernst daarvan naar huidige maatstaven zijn voldoende in kaart gebracht. Bij het VGC werkt een gecertificeerd Eerste Hulp bedrijfshulpverlener, met certificaat Brandbestrijding en Ontruiming Bedrijfshulpverlening en diploma Bedrijfshulpverlening. De totale Bedrijfshulpverlening in huis wordt samen met het Kenniscentrum Emancipatie uitgevoerd.

4.8 Wet Bescherming Persoonsgegevens

Het VGC volgt de richtlijnen zoals beschreven in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). Er is een medewerker aangewezen die hier de controle over uitvoert. Uit onderzoek van deze functionaris blijkt dat het VGC geen onnodige gegevens van cliënten en medewerkers bewaart. Na de gestelde termijn worden deze vernietigd. Het VGC heeft een beveiligd bewaarsysteem voor cliëntgegevens.

Hoofdstuk 5 Financiën

Overzicht subsidiestromen 2010

Professionalisering VGC (uitgevoerd door GGD Zuid Limburg)

Uitgaven (€)

Loonkosten	46.601,00
Overheadkosten	13.980,00
Totaal uitgaven	60.581,00

Subsidie Emancipatie / WMO / Sport

Uitgaven (€)

Personeelskosten (incl. leidersvorming)	13.242,96
Huisvestingskosten	5.302,59
Organisatiekosten	10.000,97
Activiteiten	514,37
Overige uitgaven	9.138,33
Subtotaal	38.199,22
Overlopende posten	829,56
Reservering meidenproject 2011	1.433,25
Totaal	40.462,03

Inkomsten (€)

Subsidie	32.782,50
Overige opbrengsten	7.679,53
Totaal	40.462,03

Saldo (€)

Neutraal	0,00
-----------------	-------------

Subsidievaststelling 2010

Toegekende subsidie	36.425,00
Vastgestelde subsidie	32.782,50
Af: voorschotten	32.782,50
Nog te vorderen subsidie	0,00

Subsidie Meidenproject (conceptcijfers tot 31 december 2010)

Voor dit project hebben we subsidie ontvangen van het Skanfonds
De hele looptijd van het project is van 1 april 2010 tot 31 maart 2011

Uitgaven (€)

Personeelskosten	3.688,70
Organisatiekosten	980,92
Totale uitgaven	4.669,62

Inkomsten (€)

Subsidie Skan	7.000,00
Eigen bijdragen	2.390,36
Totaal	9.390,36

Hoofdstuk 6 Beleids- en werkplan 2011 - 2015

In een werkveld dat gekenmerkt wordt door heroriëntering en bezuinigingen, probeert het VGC haar plaats te behouden en haar positie te verstevigen.

Het VGC richt zich op signalering, voorlichting en preventie, hulpverlening en nazorg.

Het Bestuur

Het bestuur gaat zich bezighouden met:

- het uitstippelen van een strategie voor de komende jaren;
- verbeteren van de financiële positie;
- waarborgen van kwaliteit;
- zoeken naar en gesprekken aangaan met mogelijke samenwerkingspartners en inspelen op maatschappelijke veranderingen en vernieuwingen.

De Manager is verantwoordelijk ten aanzien van het team voor:

- Consolidatie;
  - zorgdragen voor het in stand houden van een deskundig en functiegericht team;
  - invulling geven aan de organisatie van het team waardoor verloop van medewerkers opgevangen kan worden.
- Continuïteit en stabilisatie;
  - zorgdragen voor kennisoverdracht, zowel intern als extern;
  - deskundigheidsbevordering vrouwenhulpverlening, vrouwengezondheidszorg, groepsdynamica en voorlichting;
  - werkbegeleiding team;
  - aanbieden van stageplaatsen en deze stagiaires begeleiden: Social Work, Pedagogiek en WO-GGK.
- Innovatie en vernieuwing;
  - het steeds op zoek blijven naar niches in de markt en lacunes rondom een aanbod voor vrouwen op het gebied van empowerment en seksespecifiek werken;
  - flexibel en snel inspelen op ontwikkelingen.

6.1 Organisatie

Algemeen beleid

Aandachtspunten:

- intervisie, supervisie, arbo-overleg, werkgroepvergaderingen, intakeoverleg en algemene vergaderingen houden;
- volgen en werken aan Public Mental Health gedachte;
- bereiken van vrouwen met hulpvragen, met daarbij speciale aandacht voor de doelgroepen vrouwen met een Lage Ses, migrantenvrouwen en meiden;
- openstaan voor en snel inspelen op een actuele vraag of ontwikkeling;
- bijhouden en analyseren van registratiegegevens en deze vertalen in beleid;
- evaluatie- en effectonderzoeken organiseren, o.a. om de kwaliteit te bewaken
- registrati;
- dossiervorming;
- methodiekbeschrijving en ontwikkeling producten VGC;
- innovatie en integratie. Ons richten op onderwerpen die door de reguliere zorg niet worden opgepakt. Ontwikkelde activiteiten handhaven, activiteiten overdragen of afstoten en aanvullen met nieuwe activiteiten;
- ondernemersschap bevorderen en faciliteren;
- structuur en organisatie steeds verbeteren;
- werken aan de invulling van de kwaliteitswet;
- volgen richtlijnen Wet bescherming Persoonsgegevens.

Financieel beleid

- opstellen begroting en jaarrekening;
- voeren boekhouding;
- continueren en uitbreiding betaalde krachten;
- zoeken naar structurele financiering;
- zoeken naar andere vormen van financiering, b.v. door sponsoren en fondsen te benaderen.

Documentatie en sociale kaart

- actueel houden vrouwgerichte documentatie en sociale kaart;
- verspreiden documentatie.

Public-relations

- uitstippelen van een PR en communicatiestrategie;
- het systematisch aanpakken van PR-activiteiten door gebruik te maken van de bekende kanalen;
- uitbreiden bekendheid naar 1ste en 2de lijn;
- verspreiden van nieuwsbrief (twee keer per jaar);
- het geven van lezingen en thema-avonden;
- onderhouden van contacten met de media;
- deelname aan elektronische sociale kaart, i.s.m. andere instellingen;
- website onderhouden.

De insteek voor de toekomst zal zijn meer activiteiten "de wijk" in te brengen, dit betekent:

- contacten leggen, onderhouden en uitbreiden met buurtwerk en vrouwengroepen;
- opsporen van nieuwe vrouwengroepen die gebruik willen maken van ons aanbod;
- aanbieden van themagerichte voorlichtingsbijeenkomsten op locatie;
- afstemming op andere hulpbiedende instellingen in de wijken;
- doorlopende cursus "Totaal bewegen" in de Wiemerink in Caberg;
- deelnemen aan netwerken en overlegstructuren.

Samenwerking

- integrale aanpak, afstemming, samenwerking en uitbreiding van contacten met reguliere en autonome instellingen op hetzelfde werkgebied;
- samenwerking met Kenniscentrum voor vrouwen en andere vrouwenorganisaties intensiveren;
- deelname aan netwerken en overlegsituaties.

Scholing

- verdere ontwikkeling en uitbreiding van de aanwezige deskundigheid binnen het VGC;
- deskundigheid overdragen aan opleidingen en andere instellingen over vrouwenhulpverlening;
- voortzetten van het beleid om een kweekvijver voor hulpverleners te zijn;
- aanbieden van trainingen.

6.2 Inhoud

Signaleren

- het signaleren van tendensen zoals die blijken uit de contacten met cliënten; het analyseren van deze gegevens en indien wenselijk het ondernemen van actie;
- ondernemen van actie tegen maatschappelijke vrouwonvriendelijke ontwikkelingen en gericht op het signaleren van lacunes;
- artikelen plaatsen in de nieuwsbrief;
- verzamelen van artikelen uit dag- en weekbladen die relevant zijn voor onze doelgroepen.

Voorlichting en Preventie

- infotheek;
- bibliotheek;
- spreekuren;
- Internet Forum voor vrouwelijke studenten;
- gezondheidsvoorlichting;
- cursus "Gezond door het leven";
- cursus "Gewicht in balans";
- cursus "Totaal bewegen" bij VGC en op locatie;
- cursus "Bewegen zonder zorgen";
- cursus "Kiezen voor jezelf";
- cursus "Weerbaarheidsgroep";
- cursus "Sociale vaardigheden";
- cursus "Opvliegers";
- open groep voor vrouwen;
- meidenproject.

Hulpverlening en Nazorg

- intake-, individuele- en probleemverhelderende gesprekken;
- langdurige groep "Terug naar jezelf";
- seksueel geweld (spreekuur, individuele gesprekken en groepen);
- huiselijk geweld (individuele gesprekken, groepen, onderzoek en methodiekontwikkeling);
- eetproblemen (individuele gesprekken);
- post partum depressie (individuele gesprekken).

Het uitvoerend werk krijgt in de volgende werkgroepen vorm:

Werkgroep Somatisch

- signaleren en verwerken van lacunes op het gezondheidsgebied voor vrouwen;
- verzorgen gezondheidsspreekuur, voorlichtingen en cursussen;
- artikelen schrijven voor nieuwsbrief en andere media;
- deskundigheidsbevordering medewerksters medisch team;
- infotheek up-to-date houden;
- contacten aangaan en onderhouden met medische beroepsuitoefenaars;
- psychosomatische werkgroepen en projecten ondersteunen op somatisch vlak;
- geven van cursussen;
- medewerking verlenen aan publieke media.

Werkgroep Psychosomatisch

Dit team neemt de volgende onderdelen voor haar rekening:

- verzorgen van spreekuren;
- voeren van intakegesprekken, bespreking daarvan in intakeoverleg;
- methodiekontwikkeling en effectonderzoek;
- signaleren van lacunes;
- geven van cursussen en groepen;
- individuele-, probleemverhelderende- en leun en steun gesprekken met cliënten;
- contacten aangaan met andere instanties i.v.m. mogelijke verwijzingen en afstemming;
- deelname netwerken.

Meidenwerk "Windkracht 12"

- verzorgen van cursussen en voorlichtingsbijeenkomsten;
- open meidengroep;
- voeren van intakegesprekken, bespreking daarvan in intakeoverleg;
- individuele gesprekken;
- methodiekontwikkeling en effectonderzoek;
- signaleren van lacunes;
- contacten aangaan met andere organisaties en scholen.

Nawoord

Wij hebben 2010 met een positief gevoel kunnen afsluiten. Het basisaanbod, de voorlichting en preventie kon gewaarborgd blijven, mede door het nauw aansluiten bij de vragen en behoeften van vrouwen die hulp zochten bij het VGC.

Dit jaar was ook het jaar van het opnieuw zoeken naar inspiratie en passie, waar willen wij met het VGC in de toekomst naartoe. Een eerste stap werd gezet naar innovatie van het bestaande aanbod en het in gang zetten van een nieuwe koers. Het VGC gelooft in eigen kunnen én in het delen van haar eigen deskundigheid.

In 2011 willen wij ook doorgaan met het zoeken naar nieuwe partners, grenzen verleggen en de weg van samenwerking nog duidelijker bewandelen.

Daar ligt onze kracht en wordt het de uitdaging.